

KIỂM TRA VĂN HỌC

(2 tiết)

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Giúp HS :

- Nắm được những kiến thức cơ bản về lịch sử văn học, các tác giả và tác phẩm tiêu biểu đã học trong SGK *Ngữ văn 12 Nâng cao*, tập hai.
- Có kỹ năng trả lời các câu hỏi trắc nghiệm và phân tích, đánh giá văn bản văn học, nhất là các tác phẩm văn xuôi.

II – NHỮNG ĐIỂM CẦN LUU Ý

1. Về nội dung

- a) Cũng như SGK *Ngữ văn 10 Nâng cao* và *Ngữ văn 11 Nâng cao*, do vị trí đặc biệt của phần Văn học trong chương trình Nâng cao, nên SGK *Ngữ văn 12 Nâng cao*, tập hai có thêm bài kiểm tra cho phần này. Khác với bài kiểm tra ở phần Làm văn thường kiểm tra tích hợp và có cả những đề yêu cầu huy động kiến thức, kỹ năng về đời sống, bài kiểm tra này chỉ tập trung vào các kiến thức và kỹ năng đọc - hiểu các văn bản, tác phẩm đã học trong phần Đọc văn.
- b) Bài kiểm tra này vào khoảng giữa Học kì II, vì thế có thể kiểm tra cả những kiến thức Đọc văn ở Học kì I, nhưng chủ yếu vẫn là những văn bản, tác phẩm đã học đầu Học kì II. SGK *Ngữ văn 12 Nâng cao*, tập hai nêu lên đề văn tham khảo,

78

phẩm chất cụ thể,... và có các thế hệ khác nhau từ già đến trẻ (kể tên các nhân vật đại diện cho mỗi thế hệ trong tác phẩm).

Rừng xà nu được miêu tả trong tác phẩm cũng là cảnh rừng rất cụ thể, "cạnh con nước lớn", "trong tâm đại bác của đòn giặc", với hàng vạn cây xà nu lớn nhỏ khác nhau, sinh sôi nảy nở "uốn tẩm ngực lớn của mình ra che chở cho làng...".

– Ý nghĩa khái quát : Tập thể nhân vật và hình ảnh rừng xà nu trong tác phẩm có mối quan hệ đối sánh và mang tính biểu tượng cao. Cảnh rừng xà nu trùng điệp, bất tận, không thể huỷ diệt "Đạn đại bác không giết nổi chúng" là hình ảnh tượng trưng cho người dân làng Xô Man kiên cường bất khuất, thà hi sinh anh dũng chứ không chịu sống quỳ,... Tập thể nhân vật với nhiều lứa tuổi và thế hệ khác nhau ấy cũng mang tính biểu trưng : đây không chỉ là một làng Xô Man bé nhỏ mà còn là hình ảnh của Tây Nguyên hiên ngang, bất khuất.

luyện tập. Để kiểm tra được kiến thức và kỹ năng văn học của HS một cách toàn diện, đề kiểm tra này thường bao gồm hai phần : trắc nghiệm và tự luận. Phần I kiểm tra các tri thức đọc - hiểu về thể loại, về các chi tiết trong tác phẩm, về văn học sử hoặc thuật ngữ lí luận văn học,... bằng một hệ thống câu hỏi trắc nghiệm (12 câu). Các tri thức này gắn với các bài học về tác phẩm cụ thể trong SGK *Ngữ văn 12 Nâng cao*. Phần II yêu cầu viết một bài hoặc một đoạn văn ngắn phân tích ý nghĩa vừa khái quát vừa cụ thể của hệ thống nhân vật và hình ảnh rừng xà nu trong tác phẩm *Rừng xà nu* của Nguyễn Trung Thành. Yêu cầu phân tích này nhằm đánh giá được năng lực cảm thụ và phân tích văn học của HS một cách chính xác, khách quan hơn.

Trong thời gian 2 tiết, bài kiểm tra có thể yêu cầu HS trả lời các câu hỏi (bao gồm câu hỏi trắc nghiệm hoặc tự luận). Đề văn cũng có thể yêu cầu HS phải viết một bài văn hoặc đoạn văn ngắn phù hợp với thời gian. Cũng do thời gian có hạn, không nên yêu cầu quá cao về dung lượng cũng như độ khó của đề.

2. Về phương pháp

Do yêu cầu luyện tập, SGK nêu đề kiểm tra văn học vừa là để HS phân tích, nhận diện và củng cố kiến thức về các bài văn đã học, vừa cho HS tập làm quen với hình thức kiểm tra, đánh giá mới. Khi tiến hành kiểm tra, GV hoàn toàn có thể tự ra đề khác, miễn là đáp ứng được các yêu cầu về nội dung và hình thức cần kiểm tra như đã trình bày ở trên.

III – MỘT SỐ GỢI Ý VỀ PHƯƠNG HƯỚNG GIẢI CÁC ĐỀ TRONG SGK

Tham khảo đáp án sau đây cho bài *Kiểm tra văn học* trong SGK.

Phần I : Trắc nghiệm (12 câu – 3 điểm)

Câu	1	2	3	4	5	6
Đáp án	B	C	B	D	D	C
Câu	7	8	9	10	11	12
Đáp án	D	C	D	B	A	D

Phần II : Tự luận (7 điểm)

HS hiểu và phân tích được ý nghĩa cụ thể và ý nghĩa khái quát của hệ thống nhân vật và hình ảnh rừng xà nu trong tác phẩm của Nguyễn Trung Thành.

– Ý nghĩa cụ thể : Những con người của làng Xô Man, hệ thống nhân vật trong tác phẩm hiện lên rất cụ thể, sinh động, có tên tuổi, tính cách, những